

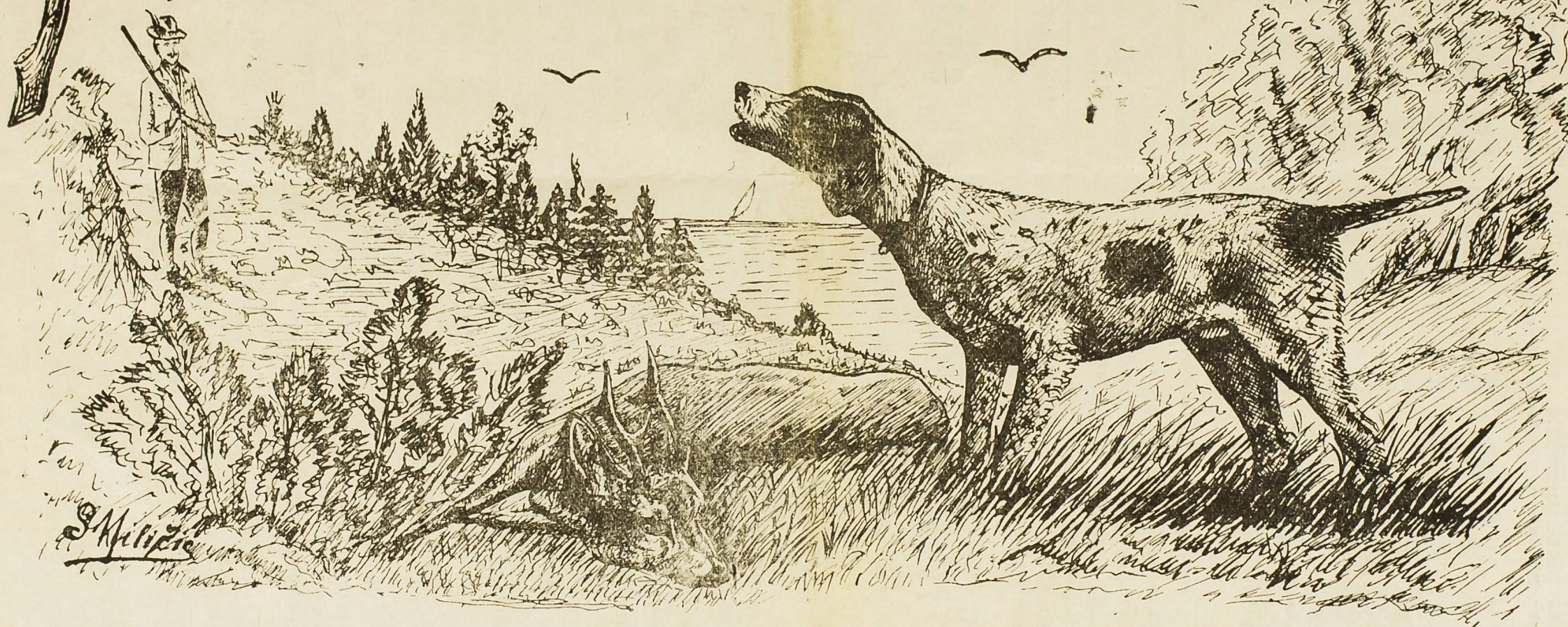
GRADSKA BIBLIOTEKA
"JURAJ ŠIZGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODRZAK

p249/62

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

POJEDINI BROJ DIN 2.-

PRIMORSKI LOVAC

BR. 1-3

ŠIBENIK, SEPTEMBAR 1936

GOD. VI

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

MAJOR

20/1/50

1

PRIMORSKI LOVAC

Izlazi koncem svakog trećeg mjeseca. - Članovi Lovačkog Udruženja u Šibeniku dobivaju list besplatno. - Oglasi po tarifi. - Vlasnik: Savezno Lovačko Udruženje u Šibeniku (M. Benković) Odgov. i glavni urednik L. MILIČIĆ, upr. osn. šk. u Šibeniku. — Tisk. E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Br. 1-3

ŠIBENIK, septembar 1936.

God. VI.

Imaju li smisla Lovačka udruženja ovakova kakva postoje?

Ranijih godina nisu bila u modi Lovačka udruženja na našem primorju, ako je u kojem mjestu postojalo, to je bilo samo za birane osobe — gosp. dske — gradske lovce. U takovo društvo nije imao pristupa seljak ili lovac prostijeg zanimanja. Računalo se na položaj i imućstvo. Seljak je, osim rijetkih iznimaka, lovio bez dozvole za nošnju lovačke puške a lovačka karta nije bila potrebna. Lovio je u svako doba i nije ga nitko priječio jer lovu i divljači nije nitko posvećivao nikakve pažnje ni davao kakove važnosti. Lov se je smatrao običnom dangubom i rasonodom lijenčina i raspikuća. Mnogi seljak, strastven lovac, baveći se dnevno lovom, upropastio je svoje imanje, jer i najveće imanje u našem kršu, nije u stanju da hrani obitelj neradišna seljaka koji se je prolovao ili dao na kakvo drugo nekorisno zanimanje.

Tako je bilo ranijih godina kad na našem primorju nije bilo nikakva zakona ni uredbe o lovu, osim par Pokrajinskim naredaba o pravu lova i lovostoji.

Početkom rata bile su oduzete puške, pak nije bilo čime loviti. Ipak nekoja privilegovana lica, kojima nisu bile oduzete puške, obilno su lovila.

Kroz to vrijeme umnožila se divljač u tolikoj mjeri, da su se zečevi i jarebice susretali, tako rekuć, na svakom koraku.

Čim je prestao rat, nastupila je prava jurnjava za lovom, te je kroz kratko vrijeme abnormalan broj lovaca uništio mnoštvo zečeva i jarebica, te naše i onako pu-

ste krajeve pretvorio u pravu pustoš.

Napokon, u većim primorskim gradovima, počеше se podizati Lovačka udruženja, a zatim i u ostalim mjestima tako, da danas u svakom srezu ima najmanje jedno, a u nekojima i više lovačkih udruženja. — Osnovao se i Savez lovačkih udruženja, sa sjedištem u Splitu.

Veliki broj lovaca se začlanio u udruženja te su nekoja brojila po više stotina članova. Članarina se pobirala, uprave više — manje, a nekoje nikako nisu vršile svoje dužnosti prema svom udruženju a ni prema Savezu. Sama vlast nije davala nikakve važnosti udruženjima, te je članstvo spalo na mali broj. Lovci su uvidjeli da mogu loviti i da nisu članovi udruženja, jer je odlučivala gumena kuglica ili legitimacija koje su im davali pravo i potpunu slobodu bez ikakva rizika.

Napokon, nakon tolikih muka i natezanja, rodio se 5 decembra 1931 godine Zakon o lovu, koji je nakon Banske uredbe stupio na snagu tek 1 januara 1936. Dakle, poslije pune 4 godine.

Na temelju Zakona o lovu i po Banskog uredbi o provadanju lova u primorskoj banovini, svaki lovac mora biti član lovačkog udruženja, jer samo kao takav stiče pravo na Lovačku kartu.

Nažalost, kod nas u našoj banovini, barem u primorju, ne pazi se još na Zakon o lovu ni na Bansku uredbu, već se postupa onako kako i za ranijih godina, ne vodeći računa o spomenutom zakonu i uredbi.

Još uvijek kod nas lovi tko hoće i kada hoće. Niko ne pita je li član udruženja i imali oružni list i lovačku kartu, i t. d. Love se samim oružnim listom i bez njega, tako da im Lovačka karta ne treba.

Ako se nekome oduzme puška, jer je slučajno upao u ruke oružnika, ne prođe dugo, on opet lovi sa istom puškom i t. d.

Prijavljuju se krivolovci, ali se oni na prijave smiju i dalje love. Tko im što može? — Divljač se prodaje kroz lovostaju i njome se slave ugledniji građani. Zečeve primaju na dar liječnici i advokati. — Dne 24 augusta o. g. hladila su se 2 zeca u stanu jednog liječnika. U jednu riječ, kod nas u pogledu lova, vlada zakon džungle, te je baš sada, kad postoji Zakon o lovu, gore nego je bilo kad nije postojao nikakav zakon.

Radi nediscipline, krivolovstva, nevršenja članskih dužnosti i t. d. neko udruženje odbaci nedostojna člana, ali to njega ne smeta, jer se upiše u neko drugo udruženje koje je jedva dočekalo da povisi broj svojih članova, ne vodeći računa o kakvoći primljena člana.

Nikako nije lijepo, a ni pravo, da je neko član Lovačkog udruženja u Benkovcu a stalno namješten u Šibeniku, ili obratno. Takvih slučajeva ima nekoliko što se ne bi smjelo trpjeti. Svaki lovac morao bi pripadati onom udruženju u čijem je rajonu stalno nastanjen. Nitko nikome ne smeta da bude član i kojeg drugog udruženja, ali

prvenstveno morao bi biti član onog udruženja u čijem rajonu žive i lovi.

Čemu Lovačko udruženje u Šibeniku ako netko može da plaća članarinu od 10 din. u nekom drugom mjestu, a stanovati i loviti u Šibeniku? — Čemu Lovačko udruženje u bilo kojem mjestu, ako se ne brine okolo napretka, odgajanja i čuvanja divljači? — Imaju li smisla udruženja koja goje, unapređuju i štite divljač, a drugi koji nije ni pare žrtvovao ubija i uživa sva prava kao onaj koji je godinama doprinosao?

Imaju li smisla Lovačka udruženja koja od postojećih zakona nemaju nikakve zaštite, već je napor i trošak njihovih članova izvrnut nemilom uništavanju onih koji nisu ništa doprinijeli?

Čemu sva Lovavka udruženja, njihov Savez i Središnja uprava, ako sve to skupa vrijedi koliko papir na kojemu su njihova pravila napisana?

Čemu plaćanje članarine udružuju, Savezu i Središnjoj upravi kad od toga nikakve koristi?

Zakon o lovu je stupio na snagu i njegova snaga je upravo onolika koliku možemo mi da razvijemo pod zaštitom njegovih paragrafa.

Pošto se njegova snaga još nikako i u nikakvom pravcu ne osjeća, suviše su sve one ustanove koje su njegovim paragrafima morale biti upravljane i zaštićene.

L. MILIČIĆ

Z A P I S N I K

redovite godišnje skupštine, šesnaeste po redu, održane dne 2 februara 1936 god. u 10 sati u prostorijama Prirodoslovnog muzeja u Šibeniku sa slijedećim dnevnim redom:

- a) otvor skupštine
- b) izvještaj tajnika
- c) „ „ blagajnika
- d) razrješnica staroj upravi
- e) biranje nove uprave

Ad a) p. predsjednik g. M. Benković konstatira nedovoljan broj članova te po društvenim pravilima odgađa skupština za 11 sati.

U 11 sati p. predsjednik otvara skupštinu i zahvaljuje na odazivu. Napominje smrt našeg člana i druga pok. Đure Paskijevića te poziva skupštinu da mu klikne „Slava!“ — našto skupština stojeći kliče „Slava!“

Prije prelaza na dnevni red p. predsjednik poziva skupštinu da našem mladome Kralju Petru drugome klikne „Živio!“ našto skupština stojeći kliče: „Živio Kralj!“

Ad b) p. predsjednik daje riječ društve-

nom tajniku L. Miličiću da izvjesti o radu udruženje. — Miličić opširno govori o radu uprave u prošloj godini, ali da uloženi trud i novac nije donio nikakva ploda ni članovima lovačkog užitka, radi nerazumjevanja ljudi na stanovitim položajima, a i krivnjom, ne samo krivolovaca, nego i mnogih naših članova, koji su bez ikakva obzira prama §§ Zakona o lovu i pravilima udruženja uništavali divljač koju je udruženje gojilo e da poboljša prilike u stanju divljači u okolici Šibeka pa i u cijelom srezu.

Napominje protudruštveni rad člana Duje Milovca iz Konjevrate, koji je svojim razornim radom u općinskom vijeću u Šibeniku, dne 3 novembra 1935 gov. prouzročio da nije bio primljen predlog Gradskog poglavarstva u Šibeniku koji je išao za tim, da potpomogne rad udruženja i udovolji njegovim opravdanim zahtjevima.

Ovom našem neuspjehu, kojeg je Milo-

vac braneci poljare i rondare prouzročio, posljedica je odreka našeg vrijednog i dugogodišnjeg predsjednika Bogdana Iljadice.

Napokon izvješćuje skupštinu o obaveznom osiguranju članova Saveznog lovačkog udruženja radi slučaja smrti u lovu i za slučaj trajne nesposobnosti uslijed nesreće u lovu, i to: za slučaj smrti 5.000 d., a za slučaj trajne nesposobnosti 10.000 d. Godišnja premija je 3.75 d. (tri dinara i sedamdeset i pet para) i time je tajnik L. Miličić svoj izvještaj završio.

Ad c) p.predsjednik daje riječ društvenom blagajniku Petru Sunari da izvijesti skupštinu o stanju društvene imovine. Blagajnik uzima riječ i izvješćuje skupštinu o radu i stanju društvene blagajne u prošloj 1935 godini, i nakon provedenog bilansa, dne 31. decembra 1935 godine bilo je utvrđena imovina od 19.700.21 dinara i time je izvještaj blagajnika bio završen.

Izvještaj tajnika i blagajnika bio je od skupštine primljen jednoglasno i bez primjetbe.

Ad d) Nakon izvještaja tajnika i blagajnika bila je dana razrješnica staroj upravi i prešlo se na biranje nove uprave.

Ad e) P.predsjednik daje skupštini 10 časa odmora da se članovi sporazume radi biranja nove uprave.

Nakon navršenog odmora, Alfirević Ivan donosi listu iz koje tajnik L. Miličić čita imena slijedećih lica:

Predsjednik: Benković Mate

Ostali članovi uprave: Novak Dinko, Mi-

ličić Luka, Sunara Petar, Junaković Ivan, Stošić Jerko, Deljac Ive, Luša Jerko, Škugor Petar, Labura Dane, Slavica Ante, Bumbak Frane, Alfirević Ivan, Berak Toma, Trlaja Tomislav.

Pročitano listu skupština je jednoglasno primila i time je bila izabrana nova uprava. Pošto je dnevni red iscrpljen i nova uprava izabrana, novoizabrani predsjednik gospodin Mate Benković, zahvaljuje na povjerenju i obećaje u ime svoje i novoizabrane uprave da će svoj rad uputiti isključivo na korist udruženja i napredak lovarstva u rajonu koji ovom udruženju pripada.

U 12 sati bila je zatvorena skupština.

Predsjednik: *Mate Benković* Voditelj zapisnika: *Luka Miličić*

Dne 16 februara bila je sazvana konstituirajuća sjednica novoizabrane uprave na kojoj se je uprava ovako konstituirala

Upravni odbor:

Predsjednik Benković Mate
p.predsjednik Novak Dinko
tajnik Miličić Luka
blagajnik Sunara Petar

Odbornici: Junaković Ivan, Stošić Jerko,
Deljac Ive, Škugor Petar i
Slavica Ante

Nadzorni odbor:

Predsjednik Alfirević Ivan
Berak Toma, Labura Dane

Časni sud:

Predsjednik Trlaja Tomislav
Luša Jerko, Bumbak Frane

Glavna godišnja skupština

saveza lovačkih udruženja Primorske banovine

održane dne 23. IV. 1936 god. u 9 sati prije podne u prostorijama

Lovačkog udruženja u Splitu.

Prisutni: Predsjednik saveza general Todorčević, tajnik Vuković, blagajnik Bobić, kao članovi uprave i delegati za pojedina udruženja i to: za Split g. Pavelić Josip i Cipiko Marko, za Sinj Marić Marko i Bradić Šime, za Blato na Korčuli Kraljević Petar, za Drniš Jurišić Ivan, za Supetar Dr Tresić Pavičić, za Omiš Martić Stjepan, za Knin Slunsky Ferdinand, za Obrovac Nekić Jozo, za Metković Paronos Špiro, za Vodice Pešo Marko i Ivas Narcizio, za Imotski Rako Krešimir, za Šibenik Miličić Luka, za Velo Selo na Visu Vojković Stjepan.

1. *Pozdrav Predsjednika:*

Predsjednik g. gen. Todorčević Dragoљub otvara skupštinu i pozdravlja prisutne

delegat čitajući brzojave Nj. Vel. Kralju Petru II. i Središnjoj Upravi Saveza Lovačkih udruženja Beograd, prvo svega stavlja predlog na glasanje, da li delegati, koji posjeduju punomoći od drugih lovačkih udruženja imaju pravo glasanja te od 19 prisutnih delegata glasaju 13, protiv toga, da prisutni delegati imaju pravo glasanja za ona udruženja koja nemaju svoga delegata, već su poslala punomoći članovima drugih udruženja.

2. *Izvještaj tajnika:*

Tajnik Savezne uprave g. Vuković Ante čita izvještaj o radu savezne uprave kroz prošlu godinu, koji glasi:

Gospodo! čast mi je predložiti slijedeći izvještaj o radu našega saveza u prošloj go-

dini t. j. od 12 maja 1935 g. do danas.

Savez je primio i riješio u toku godine 270 raznih spisa. U početku prošle godine u savez je bilo učlanjeno 24 lovačka udruženja sa 1950 članova. U toku godine pristupila su u članstvo još 4 lovačka udruženja i to: Imotski, Omiš, Smilčić i Žrnovo na Korčuli sa ukupno 136 članova.

Iz prepiske koje je vodjena između saveza i udruženja nije teško bilo ocijeniti, da je moralno stanje u mnogim udruženjima pokolebano, društvena disciplina znatno je popustila, autoritet uprava je na minimum it.d.

Savez je razvijao svoju djelatnost i u svakoj prigodi pozivao pojedine uprave, da ne klonu duhom i da se održe na svojoj visini.

Savez je postupio po zaključcima prošlogodišnjeg kongresa i to: aktom br. 282 od 17. V. 1935. tražio je regulisanje lovostaje koja je naredbom banske uprave br. 3103 od 19. VII. 1935. regulisana na opće zadovoljstvo svih udruženja, a naredba im je u prepisu dostavljena.

Na molbu nekih udruženja savez je u nekoliko navrata intervenirao kod Kr. Banske uprave da se vrate lovačke puške oduzete nekim udraženjima za vreme izbora, i bile su vraćene.

Na pretstavku saveza upućenu preko Središnje uprave Min. unutr. poslova, da neke prvostepene vlasti, nijesu izvršile naredjenje Ministarstva u pogledu oduzimanja lov. pušaka opć. i privatnim poljarima i rondarima, koji nijesu članov lov. udruženja. Banska uprava je tražila da savez svoju pretstavu konkretizira i mi smo sa spiskovima pribavljenim od udruženja dokumentirali i dokazali. Što je po tome dalje učinjeno, nije nam poznato, ali nam je poznato, da se takovim organima više ne izdaju legitimacije za nošnju lovačkih pušaka.

Aktom br. 288 od 25. VI. 1935. savez je podnio žalbu Kr. banskoj upravi protiv Sreskog načelstva u Biogradu n/m radi izdavanja lovnih karata zadarskim talijanima, na što je savez bio obavješten da je spomenutom načelstvu naredjeno da se izdate lovne karte povuku.

Svojedobno je savezna uprava saznala, da neki savezi traže da se banovinska uredba

o provadjanju zakona o lovu mijenja putem amandmana, pa je protiv toga uložio svoj protest Središnjoj upravi i tražio da se to najodlučnije spriječi, ali nažalost nije ništa pomoglo, jer je u finansijskom zakonu za 1936-37 ubačeno nekoliko tačaka od kojih jedna pogoduje Sarajevskom savezu, na štetu ovoga zaveza, jer dozvoljava da sarajevski savez zadržava svoje dosadanje organizacije, pa iako se nalazi na teritoriju Primorske banovine i tako smo opet podjeljeni u lovačkom pogledu na Bosnu i Dalmaciju pa makar smo jedne banovine.

Po žalbi lovačkog udruženja u Kuni, da sresko načelstvo u Dubrovniku još naplaćuje godišnju banovinsku taksu na oružne listove savez je vodio dugu prepisku sa Kr. Banskim upravom u Cetinju dok je od iste dobio obavjest, da je sreskom načelstvu u Dubrovniku naredjeno da prestane sa tom naplatom, ali udruženje u Kuni nedavno je izvjestilo savez, da je taksa i u ovoj godini naplaćivana, pa je opet nastala nova prepiska, koja još nije svršila.

Aktom br. 353 od 12. IX. savez je tražio da banska uprava naredi nekim Sreskim načelstvima, da uskrate lovne karte udruženjima neučlanjenim u savez i to je imalo uspjeha, jer su se sva udruženja učlanila.

Pravilnikom Min. šuma i rudnika od septembra 1935. uvedeno je pored lovne karte tako zvano dopuštenje za lovljenje i to za ona područja banovine na kojima je pravo lova po ranijim zakonima pripadalo državi ali to nije bilo jasno nekim šumskim upravama i počeli su bili da naplaćuju taksu na to dopuštenje i to za jedan srez din. 50.- a za cijelu banovinu din. 200.- Protiv ovog pogrešnog tumačenja savez je podnio pretstavku banskoj upravi pod br. 359 i molio da se to spriječi, na što je Kr. Banska uprava izdala naredjenje područnim vlastima i naredila, da se dopuštenja za lovljenje na području dalmatinskih srezova ne izdaje, s razloga što na ovoj teritoriji banovine postoji dominalni sistem lova.

Savez zemljoradničkih zadruga u Beogradu na jednom svome kongresu donio je zaključak da se od Min. šuma i rudnika traži izmjena zakona u lovu te da se zec proglašuje štetnim po poljodjelstvo, i da ga se slobodno

može u svako doba ubijati. Savez je svojim podneskom br. 363 najoštrije protestovao i molio središnju upravu da to spriječi, a vjerojatno su to učinili i drugi savezi i to je spriječeno.

Sprečavanje krivolovstva: u ovome smislu savez je energično radio i podnosio pretstavke Kr. Banskoj upravi, koja je na osnovu istih izdala područnim sreskim načelstvima nekoliko strogih naredjenja u gornjem smislu, ali kod nas je običaj kad ta sva naredjenja stignu kod onih koji imaju da po njima postupaju, onda svršavaju jednostavno u spise sa malim ili nikakvim efektom, a lovačka udruženja ostaju pasivna kao da ih se ništa ne tče.

Osiguranja lovaca: Na kongresu središnje uprave saveza lovačkih udruženja održanom 1. decembra 1935 u Ljutomeru zaključeno je, da se provede obavezno osiguranje svih lovaca u Jugoslaviji i Središnja uprava je sklopila pogodbu sa osiguravajućim društvom „Dunav“ na slijedeći način: u slučaju nezgode u lovu: 1. u slučaju smrti na din. 5000.-, 2) u slučaju trajnog invaliditeta din. 10.000.- uz godišnju premiju od din. 3:75.- od svakog organizovanog lovca. — Savez je na poziv Središnje uprave uputio dopis svim udruženjima i zamolio da dostave spiskove članova i odgovarajuću premiju, te su do konca marta poslala ova udruženja:

1) Split za 382 člana din. 1.432:50.- 2) Šibenik za 180 članova din. 675.- 3) Omiš za 44 člana 165 din. 4) Hvar za 30 člana din. 112:50.- 5) Komiža za 30 člana din. 112:50.- 6) Vodice za 30 člana din. 112:50.- 7) Obrovac za 43 člana din. 161:25.- 8) Metković za 29 člana din. 108:75.- UKUPNO za 788 članova dinara 2.880.

Naknadno je stiglo udruženje Kuna za 43 člana din. 161:25.- a tako isto i od Metkovića.

Ostala udruženja, pa iako im je bio dat rok do danas nijesu odgovorila. Splitsko lovačko udruženje je tražilo da se pribavi objašnjenje, dali sa osiguranje odnosi i na treću osobu koja bi od lovca bila povredjena ili eventualno usmrćena. Na ovo je savez dobio odgovor, od središnje uprave, da to u prva dva slučaja nije predviđeno, ali ako savez dade svoj pristanak, da će se istodobno i to

provesti i savez je obzirom da su ti slučajevi nezgode češći nego što lovac sam sebe povredi dao svoj pristanak.

Izgleda da su neka udruženja slabo razumjela ovo pitanje osiguranja koje je obavezno za sve lovce, pa nemože da u tome bude nekog razvlačenja ili da se ostavi na volju pojedincima, pa da odlučuju hoće li ili neće, molim gg. delegate, da o tome pobliže obavijeste svoja udruženja, kako bi se ovaj posao čim prije dovršio, tim više što su ti materijalni izdaci tako neznatni da ih niko nemože ni osjetiti.

Time bi dovršio svoj izvještaj i molim zbor da ga primi. Našto ga se jednoglasno prihvaća.

3) Izvještaj blagajnika:

Blagajnik Vinko Bebić čita svoj izvještaj, koji se prilije ovom zapisniku a koji glasi:

Blagajnički izvještaj: Prihodi od članarine pojedinih lovačkih udruženja:

Saldo na koncu god. 1934.	din.	560:50
lovačko udruženje:		
Kuna — — — — —	„	100.—
Podgora — — — — —	„	50.—
Obrovac — — — — —	„	476:80
Biograd n-m — — — — —	„	564.—
Vodice — — — — —	„	240.—
Benkovac — — — — —	„	315:75
Komiža — — — — —	„	60.—
Split — — — — —	„	3.000.—
Knin — — — — —	„	150.—
Novigrad — — — — —	„	250.—
Šibenik — — — — —	„	828.—
Skradin — — — — —	„	942.—
Imotski — — — — —	„	112:50
Metković — — — — —	„	750.—
Hvar — — — — —	„	250.—
Supetar — — — — —	„	400.—
Blato na Korčuli — — — — —	„	451.—
Velo Selo na Visu — — — — —	„	96.—
Omiš — — — — —	„	139.—
Knin ostatak za 1934. god. — — — — —	„	500.—

Ukupno dinara 10.235:55

Prihodi upisnine Lovačkih udruženja: Velo selo na Visu din. 150.-, Vrbovska din. 200.- Imotski din. 250.-, Omiš din. 250.-, Ženovo din. 250.-, Smilčić din. 250.- UKUPNO UPISNINE din. 1.350.— Putni račun g. Predsjednika Todorčevića koga je poklonio u ko-

rist saveza u iznosu din. 1.841'50.-

Svega prihoda dinara 13.427'05.-

Nakon čega blagajnički izvještaj jednoglasno se prima.

4) *Izvještaj nadzornog odbora*

Predsjednik nadzornog odbora g. Nikola Markov čita izvještaj kojim stavlja na znanje da je blagajničko stanje nadjeno u potpunom redu i da se blagajnički izvještaj slaže sa njegovim nalazom u blag. knjigama. Jednoglasno se prihvaća.

5) *Razrešnica staroj i biranje nove uprave*

Predsjednik g. gen. Todorčević pita da li se razrešnica staroj upravi daje, te da se predloži biranje nove uprave. Nakon toga uzima riječ predsjednik Sinjskog lovačkog udruženja g. Marko Marić i kaže, da se skupština čim i nemože drugčije odužiti za savjestan i koristan rad stare uprave, već da joj ponovno dade svoje povjerenje, te predlaže da se bira cjelokupna stara uprava.

Nakon toga je apsolutnom većinom glasova prisutnih delegata birana stara uprava u kojoj su slijedeća lica:

Predsjednik: Todorčević Dragoljub gen. u penziji, Podpredsjednik Dr. Ljubo Leontić odvjetnik, sekretar Vuković Ante sreski činovnik, blagajnik Bebić Vi. ko banov. činovnik. kao odbornici svi predsjednici lovačkih udruženja.

Nadzorni odbor: Nikola Markov ppddirektor Ljubljanske banke, i Dr. Ante Boko liječnik iz Sinja.

Časni sud Marangunić Ljubo pomorski kapetan iz Milne, Dr. Svetin Cazolini sreski veterinar i ing. Lovre Manola.

5) *Eventualije*

Čita se molba saveznog lovačkog udruženja Blato za oprost članarine savezu za 1934 god. jer udruženje nije funkcionisalo. Jednoglasno se prihvaća. Delegat lov. udruženja Vodine Narcizio Ivan predlaže pismenu preinaku lovostaje. Predsjednik Todorčević predlaže da za preinaku lovostaje pojedino lov. udruženje podnese pismenu pretstavku savezu što se jednoglasno prima.

Blagajnik Bebić čita pismo upućeno predsjedniku savezne uprave od sekretara g. Vukovića koji moli da se za nastale troškove nastale oko štampanja Lovackog priručnika,

predloži na ovoj skupštini da savez preuzme odnosne troškove na sebe, a da savez od pojedinih lovačkih udruženja utjera za poslate im priručnike.

Predsjednik g. gen. Todorčević predlaže da se ustanove troškovi za odštampanje „Lov. priručnika“ obaveže na isplatu savezu a ovaj da od pojedinih lovačkih udruženja naknakno utjera onaj iznos koji duguju za poslate im priručnike. Nakon čega se jednoglasno prihvaća, da savez isplati odnosne troškove.

Gosp. Dr. Tresić Pavičić predlaže reviziju oružnih listova, a povodom toga nadalje ističe g. Predsjednik Todorčević da se učini jedna pretstavka nadležnim vlastima da provedu tu reviziju oružnih listova i da se lovačke puške kao i dozvole za nošnju lov. pušaka isključivo lovcima, dok ljudima koji imaju potrebu od oružja za zaštitu i odbranu — ispušte dozvole za nošnju revolvera ili karabinke, a ne dozvolu za nošnju lovač. puške, koje upotrebljuju za sve što im treba. Nakon čega se predlog jednoglasno prihvaća.

Paronos Špiro predsjednik lov. udruženja Metković iznosi prilike u svom srezu u pogledu vanrednih članova s kojima je udruženje u vječnoj borbi.

Predsjednik saveza g. Todorčević daje riječ tajniku Vukoviću, da pročita žalbu izvanrednih članova Lovackog udruženja Metković. Prisutni predsjednik lov. udruž. Metković g. Peronos Špiro odgovara na gore pomenutu žalbu izvanrednih članova dokazujući da pomenuti izvanredni članovi zbog nekih čudnih ispada, a naročito zbog prevelike članarine neće da budu i dalje redoviti članovi.

Povodom gornjih nesuglasica predsjednik saveza g. gen. Todorčević stavlja predlog pred skupštinu da glasa o tome da li da se podjele članovi lovačkog udruženja na izvanredne i redovite članove. Jednoglasno se prihvaća da se nesmije dijeliti članove na redovite i vanredne, već svi članovi treba da budu istog ranga t. j. redoviti.

Nadalje g. Predsjednik g. Todorčević iznosi da neredoviti članovi zapravo i nemogu biti redoviti članovi, ako neispunjuju uslove predviđene u pravilima dotičnog Udruženja, kad ispune uslove postojeće u pravilniku onda tek mogu biti redoviti članovi, a na sjednicama i skupštinama preinaka pravila, pla-

čanja članarine it.d. donijet će se odluka o-
nakova kako glasa većina redovitih članova a
da uprava bez daljnjeg prima takove članove.

Ovaj predlog jednoglasno je prihvaćen.

Predsjednik Lovačkog udruženja Vodice
predlaže da se za sve lovce saveza da izda
jednoobrazne lovačke legitimacije svim lovci-
ma, što se jednoglasno prihvaća.

Delegat lovačkog udruženja Blato pred-
laže da se učini pretstavka nadležnim vlasti-
ma da ne ispušta lovne karte licima, koji ni-
su članovi lov. udruženja i koji se nemogu
legitimirati sa legitimacijom dotičnog udruže-
nja kao i da se na licitacije neprodaje zapli-
jeno oružje nelovcima. Jednoglasno se pri-
hvaća. P.P.P.

Cijenjenom Uredništvu

Primorskog Lovca

Šibenik

Na skupštini Saveza lovačkih udruženja
održanoj 23 aprila t. g. u Splitu pri veri-
fikaciji punomoćja ustanovljeno je da je
Predsjednik Splitskog lovačkog udruženja g.
Josip Pavelić nekoliko dana prije savezne
skupštine uputio od strane udruženja pismo
svim lovačkim udruženjima, da u koliko ne
mogu izaslati na skupštinu svoga delegata,
da njemu pošalju punomoći.

Na postavljeno pitanje od strane pred-
sjednika saveza gosp. Todorčevića, što ga
je pri tome rukovodilo, da takovo pismo u-
puti mimo savez lovačkim udruženjima, od-
govorio je slijedeće: „Evo zašto, naša je
želja (t. j. njegova i još dvojice iz splitskog
udruženja), da u upravi ostanu svi samo ne
jedan čovjek i to tajnik saveza g. Vuković,
a to zbog toga, što je on u 1934 god. sa-
stavio banovinsku uredbu u kojoj je pred-
vidio zakupni sistem lova, pa da se ta ureb-
ba sa zakupnim sistemom primi pisao je
pismo Dr Račiću da je na banovinskom vi-
jeću podupre. Eto mi smo zato protiva nje-
mu i nizašta drugo“.

Koliko je ova izjava gosp. Pavelića ne-
tačna i skroz neistinita, molim Cijenjeno U-
redništvo Primorskog Lovca, da u interesu
obavještenja naših lovaca ustupi prostora i
odštampa pretstavku koju je prigodom sa-
stavljanja banovinske Uredbe naš savez
podnio Kr. Bansknoj upravi u Splitu, a koja
glasi:

Savez Lovačkih udruženja Primorske
banovine broj 161/34 od 17 decembra 1934

god. u Splitu.

Predmet Uredba o postavljanju na sna-
gu zakona o lovu od 5 decembra 1931 god.

Kraljevskoj banskoj upravi Primorske
banovine upravnom odjeljenju II. Split.
Odredbama čl. 76 Financijskog zakona za
budžetsku god. 1934-35 ovlašteno je bansko
vijeće, da donese uredbu kojom se zakon o
lovu od 5 decembra 1931 g. ima staviti na
snagu. U našoj Kraljevini. Na teritoriju sva-
ke banovine od davnih vremena vladaju ra-
zličiti načini vršenja lova, kao što su razli-
čiti i imovni odnosi privatni i državni i op-
ćinski imanja. Radi toga zakonodavac je pri
sastavu spomenutog zakona uvidio, da te
odnose i običaje nemože zakonom izjedna-
čiti, te je u samom zakonu ostavio slobodne
ruke banovima i banovinskim vijećima, da
uredbom kojom se zakon stavlja na snagu,
urede prilike i običaje u svakoj banovini
onako, kako to najbolje odgovara željama
lovaca i interesima pučanstva.

Ovaj savez je ovih dana obavješten od
svoje središnje uprave saveza lovačkih udru-
ženja u Beogradu, da je šumarski odsjek Kr.
banske uprave u Splitu, aktom šum. broj
1160/34 od 6. 4. 1934 god. dostavio uprav-
nom odjeljenju uredbu koja je sastavljena u
1932 god. da je upravno odjeljenje predlo-
žio u smislu čl. 76 financ. zakona banskom
vijeću na odobrenje i da je upravno odjelje-
nje jedan primjerak iste uputilo nadležnom
Ministarstvu na uvid.

Pregledajući spomenutu uredbu ovaj

savaz je uvidio i uvjerio se, da uredba ne odgovara željama lovaca, a još manje potrebama i običajima pučanstva, jer se istom striktno provadjaju sve zakonske odredbe, a to je apsolutno nemoguće na teritoriju Primorske banovine.

Želja je 6000 organizovanih lovaca u Primorskoj banovini, da se odredbe glave I. §. 1—16 Zakona o lovu ne primjenjuje još za jedan duži period vremena a te želje lovaca ujedno se poklapaju i sa potrebama pučanstva, koje neminovno iziskuju, da se naš narod postepeno pripravi na sistem zakupnog lova, koga zakon predviđa, a koji iz temelja mijenja dosadašnje tradicionalne običaje vršenja lova. Takodjer predložena uredba po šumarskom otsjeku nije u potpunom skladu ni sa samim zakonom o lovu, jer su u istu uneti neki §§. koji ne spadaju u njenu nadležnost, a neki su i u suprotnosti sa odnosnim zakonom na pr.:

I. U § 1. uredbe proglašuju se ugroženim od vukova srezovi: Konjic, Prozor, Bugojno, Tomislav grad, Livno, Mostar, Makarska, Sinj, Split, Imotski, Šibenik, Knin i Benkovac. Medjutim samo oni krajevi ili srezovi u kojima su se divlje svinje i pojedine vrste zveradi u tolikoj mjeri nakotile, da prave veliku štetu pučanstvu, mogu se po § 3 zakona oglasiti ugroženima.

Treba dakle da je jažno dokazano, da su se vukovi u §. 1. Uredbe navedenim srezovima u tolikom broju namnožili, da prave štetu pučanstvu i da je potrebno da se ovo od njih brani vatrenim oružjem, jer im druga sredstva za to nedostaju. Jasno je medjutim suprotno da vukovi i divljiv svinja jedva ima a u srezovima Split, Šibenik i dr. nikad ih nije niko ni vidio. Dati pučanstvu vatreno oružje da se brani od vukova i druge zveradi i ako njih nema, znači dati mu mogućnost da sa tim vatrenim oružjem čini svakojaka krivična djela i razbojništva, a naročito da uništi sav lov.

Ni jedan se kraj ni srez nemože oglasiti ugroženim od čagalja, jer je za tako oglasenje po § 3 Zakona o lovu dozvoljeno samo radi zveradi i divljih svinja, a čagalj se ne ubraja među zverad.

II. U uredbu ne spadaju odredbe njenih §§-a 6, 7, 12 i 17 jer te odredbe ima

da izda sam Ban u svom djelokrugu po §§ 10, 18, 21, 40 i 106 Zakona o lovu od 5 decembra 1931. a ne bansko vijeće.

III. U § 10. predložene uredbe određuje se poduzimanje hajki na čagle, dočim u smislu §§ 36 i 37 Zakona o lovu mogu hajke se odrediti jedino na divlje svinje i zvjerač t j. medvjede, risove, divlje mačke i vukove, a ne i na čaglje, koji se ne ubrajaju među zvjerač, isto kao i lisice, jazavci i t. d. pak se protiv čaglja ima postupiti po propisima § 36 Zakona o lovu, nemogu se odredjivati hajke u smislu § 37 istog zakona.

IV. Prema § 16. Uredbe bansko vijeće ima da po § 96 Zakona o lovu u vezi § 76 fin. zakona za 1934-35 glede zakuka općinskih lovišta, donese uredbu samo za područja u banovini na kojima po današnjim zakonima pripada pravo lova državi. Pošto je Ministarstvo šuma i rudnika svojim aktom od 17. IX. 1934 g. br. 21498 priznalo i donijelo odluku, da na području Dalmacije pravo lova ne pripada državi, pa stoga na lov u Dalmaciji ne naplaćuje ni taksu, to za Dalmatinske srezove navedene u stavu II ovog §-a ne može ni odrediti zakupni sistem lova niti ta uredba po § 96 Zakona o lovu doneta po banskom vijeću može riješiti, već to ima odrediti sam Ban na osnovu § 40 zakona o lovu, odnosno propisa § 8. stav IV. zakona o nazivu i podjeli Kraljevine, na upravna područja od 3. X. 1929 (Služ. Nov. br. 299 od 5. X. 1929 str. 1885) i propisa § 38 stav IV. tač. 16 zakona o banskoj upravi od 7. IX. 1929 (Služ. Nov. br. 261 od 7. XI. 1929.)

Prema tome bi se iz § 16 uredbe imalo ispustiti stavka I. II. i III.

Kao što je prije spomenuto novim zakonom se iz temelja mijenjaju dosadašnji tradicionalni običaji vršenja lova, te kad bi se to najedamput počelo primjenjivati, kako ta uredba predviđa, nastala bi opća uzbuna medju cijelim pučanstvom, jer u Dalmaciji rijetko je koja kuća iz koje nije po jedan lovac organizovan o lovačkom udruženju. Naš narod je od prestanka Mletačkog gospodstva pa do današnjeg dana navikao, da je slobodan i da uz zakonske obaveze slobodno lovi na svojoj rodjenoj grudi i baš za

to voli i ljubomorno čuva ovo svoje pravo.

Da se nebi povrijedili narodni i lovački osjećaji i probudila mržnja protiv vlastite države zakon je ostavio slobodne ruke, da u svakoj banovini Ban odnosno bansko vijeće uredi prilike i odnose lova na opće zadovoljstvo i lovačkih i narodnih običaja.

Ovom savezu je poznato, da su šumarski ostsjeci Dravske, Drinske i Dunavske banovine za sastav uredbe sazvali konferencu najboljih stručnjaka šumara i lovaca, pretstavnika odnosnih saveza lovačkih udruženja i na tim zajedničkim sastancima sastavljene su uredbe, koje će se predložiti banskim vijećima na odobrenje, a koje će biti u potpunom skladu sa željama lovaca i pučanstva.

Medjutim šumarski ostsjek Kr. Banske uprave Primorske banovine predložio je uredbu bez ikakva sporazuma i obavještenja ovoga saveza, koji zastupa 30 lovačkih udruženja sa 6000 organizovanih lovaca, što ujedno znači 6000 porodica sa područja primorske banovine.

Predloženom uredbom nesamo što se ne bi zadovoljio, već bi se stvorilo jedno nezadovoljstvo naročito medju našim seljačkim narodom. Radi toga ovaj savez moli Kr. Bansku upravu, da predloženu uredbu vrati šumarskom ostsjeku na ponovni pretres i da se pri tom pretresu pozovu i pretstavnici ovoga saveza, koji će ističući potrebe i želje lovaca svojim stručnim mišljenjem doprinijeti da se uredba sastavi na opće zadovoljstvo i lovaca i naroda i u duhu zakona.

U potpunom smo uvjerenju, da će Kr. Banska uprava usvajajući opravdani predlog ovoga saveza izići nam u susret i na taj način ukloniti zle posljedice i stvoriti zadovoljstvo i lovaca i pučanstva.

Unapred zahvaljujemo sa štovanjem

Za upravu saveza

Sekretar:

Predsjednik:

VUKOVIĆ s. r.

D. TODORČEVIĆ s. r.

Po prednjoj pretstavci saveza Upravno odjeljenje Kr. Banske uprave na ponovni

pretres uredbe pozvalo je i pretstavnike našega Saveza, te uz predsjednika saveza g. Todorčevića sudjelovao sam i ja.

Na toj zajedničkoj konterenciji pretresen je projekt uredbe koju je sastavio šumarski ostsjek Kr. Banske uprave i tom prigodom iz iste su neki §-fi izbačeni. Ja sam u prvom redu predložio, da se provadjanje glave I. zakona o lovu odgodi za 20 godina, a da se kroz to vrijeme dozvoli da lovačka udruženja kao cjelina mogu direktnim ugovorima sklopljenim sa općinama uzimati lov u zakup u koliko to nadju za potrebno.

Ovaj moj predlog je prihvaćen s tom razlikom da je zakupni sistem putem licitacija odgodjen za 10 godina a ne za 20 godina.

Mi pretstavnici saveza bili smo ipak zadovoljni, jer nam je uspjelo da opasnost licitacija lovišta otklonimo pa barem i za 10 godina.

Znajući da je ovim odgadjanjem davanja lovišta putem licitacija u zakup dirnut interes općina, te pred bojazni, da bi se banski vijećnici koji su bili većinom predsjednici općina tome ne usprotive, to me je potaklo da kao predsjednik Splitskog lovačkog udruženja uputim pismo banskom vijećniku uvaženom gospodinu Dr-u Jakši Račiću slijedećeg sadržaja:

Cijenjeni gospodine Doktore!

Budući je pred zasjedanjem banskog vijeća koje se sastaje sutra, kao prva tačka dnevnog reda Uredba o postavljanju na snagu zakona o lovu.

Projekt Uredbe je sastavljen u sporazumu sa predstavnicima saveza lovačkih udruženja i na želju 30 lovačkih udruženja uneta je samo ova novost t. j. da se odredbe glave I. Zakona o lovu davanje lovišta u zakup putem javne licitacije odgadjaju za 10 godina, a kroz to vreme, da lovačka udruženja kao cjelina direktnim ugovorima sa pojedinim općinama mogu zakupljivati i na taj način narod postepeno pripraviti na propise zakupnog sistema, koji bi se nakon 10 godina nastavio, jer nagli nastup donio bi teških posljedica.

Ovo je želja 6000 lovaca sa područja

O b u ć a

Jedno od najglavnijih lovčevih odjevnih djelova je obuća kojoj lovac mora da posveti najveću pažnju, te svoje i tuđe iskustvo, i na temelju toga odabere obuću koja će mu najbolje poslužiti u predjelima na kojima obično lovi.

U našim primorskim krajevima, rijetki su položaji na kojima se lovac može dulje vremena kretati a da ne stupi na oštro, krševito i oporo kamenje.

Kakov je naš primorski krš, to samo zna onaj lovac koji se po njemu vere za jarebicama grivnama (kamenjarkama). Koliko taj lov zahtjeva fizičkog napora, otpornosti i elastičnosti, toliko opreznosti i odvažnosti. — Svaki korak i skok, mora da je odmjeran, jer inače mogao bi biti ne samo pogibeljan nego i tragičan. Često se mora verati i penjati rukama i nogama da dođe do žuđenog hitca, jer nekoliko grivana preletjelo je pogodniji teren i spustile se baš, rekao bi, u neprohodne gudure. Ali, lovac našeg krša, upotrebiće sve svoje moguće sile i do njih će doći. O uspjehu će sada odlučiti njegov momentalni položaj i stabilnost nogu, jer grivna ne čeka na njegovo namještanje, već će ispred samog lovčeva

nosa zvrknuti iz pukotine kao da ju je sam nečastivi izbacio.

Svi naši predjeli koji obiluju jarebicama grivnama, kao : Marine Grede, Tradanj, Ovčja i Ljuta, k tome brine Krke i Čikole, zahtjevaju od lovca sve moguće duševne i tjelesne sposobnosti, to su predjeli koji zahtjevaju specijalnu obuću da se lovac može najvećim oprezom kretati u svim mogućim pravcima.

U tvrdim kožnatim cipelama sa čavlima okovanim, kretanje je skoro nemoguće, jedino mek opanak mogao je donekle da svlada oštro, oporo i krhko kamenje.

Nakon dolaska batinih cipela na naše primorje, stvar se je promjenila potpuno u lovčevu korist. U batinim cipelama sa gumenim poplatima (gumašima) lovac je u najljućem kršu postao sigurniji i stabilniji na svojim nogama. Može da se penje i da skoči na bilo kako položenu stijenu bez straha da će okliznuti. Njegov korak postao je mek, tih i nečujan, bez ikakvog štopota tako, da je lov na jarebice grivne dandanas, obzirom na gumene poplate, postao mnogo laglji i uspješniji, a time i zabavniji.

Pointer ili engleski ptičar kratke dlake.

Pointer spada s obzirom na svoju vanjštinu i kretnju svakako medju najelegantnije pse prepeličare; a napose ga kao ptičara nijedan prepeličar ne nadkriljuje. Gledom na oštrinu njuha, brzinu te izvrstnu potragu mu ni jedan drugi pas nije dorastao. Šteta, da se na kontinentu u opće samo rijetko vidjevaju pointeri, koji bi pokazivali sva dobra svojstva te pasmine. Pointer kao da je isključivo stvoren samo za tražnju trčaka po prostranih poljana i ravnica, dočim mu se aportiranje već nesvidja, pak se zato nebi smio tomu ni siliti. Tražimo li pako od njega još i više onda se tim takav pas samo pokvari, a onda se nesmiemo čuditi, ako uz to već

niti kod potraživanja nebude osobito revan.

Nema psa koji bi tako brzo primao razne mane, niti se ikoji pas laglje iskvari od pointera. Pak će zato vazda samo potpuno vješti iiskusni dresneur, koji i kod pasa razumije individualizovati, i koji se uz to može i potpuno savladati, gledom na strpljivosti i mirnoću, moći pointera potpuno izvježbati. Tko tih svojstva nema, neka se mani posla — a neka si radje nabavi prepeličara njemačke pasmine.

Nepokazuje li pointer već i sam od sebe — što se često tek u drugoj ili trećoj godini opaža, volje i prirodjena svojstva za aportiranje, onda ga treba skopčati s kojom mir-

nim psom njemačke pasmine, da aportira — dok pointer pred divljačinom samo „Lezi“ pravi. Samo sobom se razumijeva, da se u opće govoreć o aportiranju, može kod pointera razumjevati samo aportiranje trčaka, prepelica i t. d. Zeca pako i drugu divljač nesmije pointer u opće ni poznavati, a pustiš li ga samo jedan jedini put za ranjenim zecom, postati će ti nepopravljivi hajkaš.

Toliko općenito o pointeru i njegovih lovačkih svojstvih, a sada da spomenemo koju takodjer i u pogledu zahtjeva, koji se u opće na tu pasminu, s obzirom na vanjštinu, kao i pojedine djelove trupa stavljaju, te što se sve u kynološkom pogledu i opet smatra pasminskom pogriješkom.

1. *Lubanju* mora pointer imati primjerenom veliku, nu zato mu ipak nesmije biti tolika, kao što ju vidimo u starodavnog španjolskog pointera. Između uha valja da je lubanja širja, nego li je u settera. Čelo treba da je do obrva dostatno uzdignuto. Neobhodno je potrebno da bude glavna kost uzvisita, a gledajuć lubanju od sgora, sastavlja se ona iz dvijuh ponešto zaoblenih ploha, sa brazdom u sredini.

2. *Nos* treba da je 4 do 4¼ palaca dug i širok, sa dvije otvorene nosdrve. Vrška od nosa mora da je, kod zdravoga psa, hladna i vlažna, crne ili tamno smeđe boje, izuzimajuć žute ili bijele pointera, koji valja da imadu nos više tamno ružičasto mesnate boje. Kraj nosa valja da je više četvorni, a nesmije biti zašiljen poput rila u svinčeta. Zubi se moraju pravilno nizati jedan uz drugi.

3. *Uha, oči i usne.* Uha moraju biti meka, srednje duljine, tanke kože, nesmiju biti naborana, kao u foxteriera, već plosnata te se moraju tik uz lice spuštati. Ona moraju biti i nisko nasadjena, a nesmiju biti sklona za uspravno čuljenje.

Pogled *očiju* treba da je blag. Oči same srednje su veličine. Boja im je obično smeđja, nu menja se i prema boji dlake.

Usne (čvale) valja da su dobro razvite, nu zato ipak ne smiju biti debele niti viseće. Kada pas radi — neka mu se usne pjene.

4. *Šija* valja da je prama glavi ponešto svodjena, dugoljasta i okrugla, pod grlom nesmije imati podvoja, nu mora se zavojito razviti među lopaticama.

5. *Lopaticice i prsa*, ovise jedno o razvoju drugoga. Široka, zatvorena prsa, ne smiju imati spram stranama sploštene lopaticice, a odtuda slijedi, da u mjesto da prema straga poprijечно otpadaju, što bi morale osjegurati slobodu kretnje, stoje osovno i da su kratke i negibive. Stanovita širina prsišta, potrebna je već i obzirom na pluća, nu bolja su uvijek duboka prsa.

Rebra iza lopaticica, neka su dobro svodjena i nisko nasadjena, a osobito to vrijedi za stražnja rebra.

6. *Hrbat, zadnji dio trupa i koljenice* od najveće su važnosti po kretanju, a od njihovoga razvoja ovisna je snaga i brzina psa.

Bubrežni dijelovi treba da su ponešto svodjeni i mišičavi. Mišice moraju pokrivati hrbtnjaču. Kukovi mora da su široki, a bolje je ako su ponešto neravni. Stražnje četvrti moraju ponešto opadati.

Stražnji trup mora biti pun te jako mišičav, koljenice dobro svinute i raskrečene, tako da se stražnje noge kod kasanja mogu slobodno kretati, a da se pas ne umori.

7. *Noge, lakti i kukače.* Ma sve da glavne kosti služe samo kao poluga mišicam kod radnje, one moraju ipak biti dovoljno jake, da taj napor i podnositi mogu. S istih je razloga i velika substancija kosti potrebna, i to ne samo u stegnu već i u zglobovima, naročito pako treba da su koljena i kukače čvrstih kostiju. Lakti neka su prema dolje položeni, tako da budu nadramenice dovoljno dugačke, a ne smiju biti niti prema nutri niti prema vani savijene.

Kukače smiju biti prije prema nutri nego li vanka savijene. Toli prednja kao i stražnja putišta moraju biti kratka, malo ne uspravna i koščata.

8. *Noge* su u pointera osobito važne, jer ako ove nisu pravilnoga oblika, pa ako im uz to ni tabani nisu čvrsti, oboljeti će pas skorim na nogama, a onda kraj svog temperamenta neće htjeti loveć ostaviti vodju, ni dalje raditi.

Što se samoga oblika noguh tiče, to se gojilci u tom pogledu ne moguše dugo vremena složiti, nu svakako je bolje ako pointer imade noge više mački slične t. j. sa savinutim i dobro sklopljenim prstima, no ako imade mogle slične zečevim. Dobri spoj nokata

savezno sa čvrstim tabanima pri tom je glavno.

9. *Rep* neka je koščat, a prema kraju sve tanji. On ne smije biti jako zavnut, a pas ga mora nositi malo ne u visini hrbta. Vrška se repa nesmiye ni najmanje zaokružavati.

10. *Pointer* mora biti prave veličine, simetričan i dobre kakvoće. U nijednoga se psa ne opaža više razlika izmedju gentlemena i

protimbe mu. Ovo će svaki vještak odmah razabrati.

11. *Dlaka* mora biti glatka i meka ali se zato i opet nesmiye praminjati poput svile.

12. *Boje* su pointera vrlo ograničene, u modi su danas smedji i bijelo šareni ili bijelo i žuto pjegavi. Zat'm dolaze crno-bijeli, rdjasti, posve crni i jednolično smedji. Tamno smedje piknjasti najljepši su.

IZ LOVAČKE TORBE

Maramica

(Doživljaj)

Hoću da Vas upoznam mojim znancem šumarom, kojemu imadem zahvaliti prvog po meni ustreljenog srnjaka.

Pomislite si čovjeka oko 48 godina, ovisoka, čelava, malih očiju koje uvijek žmirkaju u bijeli svijet, pod moraš. Lice mu odaje da je osobiti prijatelj rumenike, a trbušić da zna što je dobra kuhinja. Okorjeli neženja, prem da je najradje tražio društvo krasnoga spola. Inače mu je glavno zanimanje za slobodna vremena — spavanje. Ide li kuda na doček — zaspi. Uopće svaka mu prilika za spavanje dobro došla. U lov baš nije rado išao, ali tim radje je pribivao „finisu“ lova.

Kako sam se njime upoznao, odmah sam ga napastovao, da idemo jednoć skupa u lov. Nećkao se dosta dugo, no kad sam mu rekao, da još nikad nisam srnjaka ubio, privoli veleći: „No hajde nek Ti bude, sutra idemo na „Glamotaču“, dodji k meni na konak, da uzmognemo uraniti.

Zbilja odoh u večer na konak, gdje uz kratki razgovor obojica usnusmo. Imajući jedno dva sata hoda, već sam se u 1 sat digao, no moga prijana sam tek uz velike molbe i njegovo zlovoljno mrmljanje i psovanje isčupao iz kreveta. Brže se spremismo, pa put pod noge. „Bože mili, hoće li biti sreće?“

Imali smo dobrih pola sata kroz grad pješačiti. (Bio je to grad K. . . .) Došavši na četvrt sata udaljenosti od našega cilja, opazi moj prijana gdjeno u mladoj branjevini lijepa jagodarica jagode bere. „Vidiš“ reče mi: „idi samo ovim puteljkom, do one prosjeke, pa

se na rub branjevine postavi, tu izlaze uvijek na brst srne, a ja ću ostati i pomoći ovoj sirotici jagode brati, a bogme već sam umoran — osjećam starost na ledjima.“ Čitavši mu na licu, da je to stalna odluka — uputim se na stajalište, gdje se i dobro namjestim. Za pola sata evo mi se želja ispunila. Ubih krasnog srnjaka. Uprtih ga na ledja, pa hajd do mjestu gdje sam se sa prijansom rastao. Već izdaleka sam ga opazio gdjeno živahno i raspoloženo priča sa jagodaricom. Došavši do njih opazim, da mu je lice puno crvenih kolobara. „Ni vraga da su te komarci izgrizli, kakovi mi to izgledaš?“ On je samo odmahnuo rukom govoreći: „Pucao si, a vidim i ubio — čestitam ti — krasan komad! — Hajde sad idemo kući — znaš strašno sam se umorio — teško je jagode brati“.

Prem je još koješta htio jagodarici pričati, krenusmo žurnim korakom, te se doskora primaknusmo gradu. „Žurimo se“ rečem mu „jer eno baš „tramvaj“ koji će odmah krenuti, da čim prije dodjemo kući.“ Požurismo se i sretno se ukrcasmo, tramvaj krene, a moj prijana bogme još sretnije zaspi.

Kod prve tramvajske stanice ukrcalo se mnoštvo putnika, a medju njima i opće poznata krasotica, inače ohola i gizdava dama. Sreća ju zapane, da je baš „vis-a-vis“ moga prijana stala, jer su sjedaća mjesta bila popunjena. Moj prijana je zazbilja morao biti umoran, jer ni miomiris „parfuma“ na njega djelovao nije. Dama ogledavajući se unaokolo, obrati svoj pogled i na prijana. Ali što je?

Strašno se zacrvni, okrene glavu naglo na drugu stranu i stane si finim svilenim rupcem znojno lice brisati. Njezina uzbudjenost upozorila me je da i ja promotrim bolje prijana i na moje veliko zaprepašćenje opazim, da mu na nezgodnom mjestu hlaća nešto nije u redu. Još se nisam pravo ni sjetio što da činim, dogodi se nešto, što je izazvalo općeniti prigušen smijeh. Dami, brišući se naime, ispane iz ruke maramica i baš na ono nesretno mjesto hlaća moga prijana. „Do sto vraga“ mislim si i gurnem prijana, da se je odmah

prenuo, te ga očima upozorim, da svrati pažnju na „nesretno mjesto“. Sjetivši se što bi moglo biti na stvari, brže poturne maramicu u hlaće, mucajući pospano pri tom: „Oprostite — mala lovačka neurednost — prokleta košulja“. Tramvaj je baš stao na mjestu našeg izlaska, brže se pokupismo i odosmo kući (a bogme i dama). Tu istom prijana razjasnim čitav događaj. „Vidiš“ reče mi „ti si ulovio srnjaka, a ja sam pak ulovio takav trofej, kakovim se malo koji lovac ponositi može.

Napred — balega!

Naš drug Pešo, nemiran je i neobuzdan tip našeg primorskog lovca. — Nikada miran, a uvijek nasmijan i pun raznih šala i viceva. — Laže kad istinu kaže, a kad laže, uvjeren si da istinu govori. Kako i kada da mu vjeruješ? — Ne ostaje ti drugo brate, već da se za drob uhvatiš da ne pukneš od smijeha. Čisto se zaceniš. Ako nisi tvrde stolice, osramotićeš se pred cijelim društvom, daćeš neugodna posla svojoj dragoj i miloj polovici, a od bruke nećeš smjeti za godinu među ljude zaći.

Pešo je, vele, lovac na glasu. Sretan je u lovu. Čim u stranu zađe, evo zeca, ali ga Pešo prekasno opazi i — ništa. Tako kažu zli jezici, ali kad to naš Pešo priča, drugčije izgleda.

Jednog dana dopala Pešu sreća. Visoko položeni direktor pozove ga u lov. Ko veseliji od Peše? — U direktora omašna i trbušasta ploska puna prepečene mučunice, a ruksak nabijen raznim đakonijama da ti se čisto preokrene u drobu. Pešo, ko pristojan i uslužan momak, ponudi gosp. direktoru (to jest njegovom ruksaku), za svaku sigurnost, svoja široka pleća. Direktor, ka gospodin, kimne glavom i pruži ruksak i plosku uslužnom Peši, uvjeren da će bolje gađati kad zeko skoči. Napokom zašli u lo-

vište. Skoči zec i Pešo — puc, — a zec se iskopiti ko jarac. Ne prođe dugo, puče i direktorova šarka, a zec ko zec, pa ravno na Pešu. Ja puc, — veli Pešo, i zec ode Bogu na istinu. Još gospodin direktor opali par puta, ali . . . ništa.

Znate šta je, gosp. direktore, reče Pešo, tako ne ide dalje. Ajte vi polako od žbuna do žbuna, tiho i polako, pa kad opazite zeca da leži, dobro naciljajte, odapnite i zec je gotov.

Ode gosp. direktor od žbuna do žbuna tiho i polako spuštajući nogu za nogom da ne bi ni jaje sgnječio, a Pešo za grm. U Peše Ruksak i ploska — zna Pešo što valja. — Najednom gosp. direktor stane i ukoči se ko ptičar. Podigne pušku pa opet spusti, skine naočare i protare oči pa opet pušku na gotov. Dok je gosp. direktor pripravljaio svoj nepogrešivi hitac, Pešo je za grmom gutao debelu pečenku ko da nije cijelu nedjelju ni zalogajâ okusio. Uprav Pešo podigao plosku i zalio omašniji zalogaj, i da će odušiti, kad puče direktorova šarka ko grom. Skine Pešo plosku i podigne glavu preko grma, da vidi hoće li zec dalje. Jok. — Ubi ga bogme!

Direktor brže skoči do žbuna, priginese, pak se naglo uspravi, okrene se Peši i komandujućim glasom reče:

„NAPRED — — — BALEG“!

